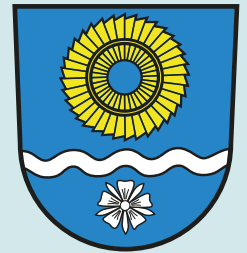

DĚTMAROVICKÉ OKÉNKO

Zpravodaj obce Dětmarovice

květen 2023

Tradičně týden před Velikonocemi uspořádal v motorestu v Koukolné a přilehlém okolí místní svaz zahrádkářů, ve spolupráci s obecním úřadem, již sedmý Dětmarovický velikonoční jarmark. Letos jsme rozšířili prodejní část. Kromě tradičních kraslic, sladkých dobrot a dřevěného zboží si mohli návštěvníci zakoupit i výrobky z kůže, med či čepice a látkové batohy. Měli jsme také připravenou výtvarnou dílničku pro děti, které se letos věnovali Katka Dzurcová a Richard Górecki.

Více na stránce 14

Největší investice nás teprve čeká!

Pozornější čtenáři našeho Okénka vědí, že domov pro seniory a sportovní hala byly sice velké investice, ale nebyly ještě ty největší, které nás čekají. Napovím, že **další mnohé desítky (řádově stovky) milionů korun českých musíme brzo, takřkajíc, „zakopat do země“**. Nedá se nic dělat, je to naše povinnost vůči legislativě ČR o odpadech a též povinnost i úkol umazávat dluh investic z období před rokem 2010, kdy se vedení obce do stavby nového splaškového kanalizačního systému nechtělo. Minimálně 10 let obec ztratila v době, kdy stát dával 90 % nákladů... Dnes už nad tím brečet ale nemá samozřejmě žádný význam.

Na přiloženém obrázku našeho území znovu dokumentujeme stav a záměry stavby nové splaškové kanalizace. Předmětný obrázek jsme již v Okénku měli minimálně dvakrát. Jen připomenu, že

plochy ohraničené modře a zeleně znamenají již novou kanalizaci, nedávno realizovanou, velká žlutá plocha je oblast 3. etapy stavby a šedá (červeně ohraničená) oblast je 4. etapa výstavby. Tím ovšem výstavba nového kanalizačního systému naší rozlehlé obce skončit nemůže, protože zbývá Glembovec a jeho okolí, Zálesí a další oblasti na okrajích katastru obce. Obec se proto s úkolem výstavby nové splaškové kanalizace bude vypořádávat ještě dlouhá léta...

Nás ale v současném volebním období čeká zahájení postupné výstavby kanalizace v plánované třetí etapě. Uvádím záměrně „postupné“, protože **rozsah tohoto díla skoro za 200 milionů korun je tak velký**, že nezbude jinak než tuto třetí etapu rozdělit na čtyři zamýšlené územní podetapy a), b), c), d), abychom to v obci i slušně „přežili“. Uvedená třetí

etapa je svým rozsahem v obci největší.

Projekt je hotov již řadu měsíců a čekáme na dotační titul SFŽP. Bez státní dotace se tak velké dílo v naší obci nepostaví... Vypsání dotačního titulu je očekáváno v červnu t. r.

Předpokládáme, že se povede administrativu projektu včetně dotace vyřídit v letošním roce

a někdy od roku 2024 pak konečně spustíme realizaci. Náš pracovník investic **pan Václav Kyjonka** je po dosud úspěšně absolvovaných dosavadních realizacích již velmi zkušený v oboru. A je si vědom, že se na něho budeme ve třetí etapě všichni spoléhat. Jsem přesvědčen, že ho v budoucnu jen tak ledacos při stavbě nových kanalizačních tras už nepřekvapí.

Ladislav Rosman,
starosta obce

Informace ze 4. zasedání zastupitelstva

4. zasedání Zastupitelstva obce Dětmarovice se konalo ve středu 26. dubna v sále Motorestu Koukolná. Starosta všechny přivítal a seznámil s programem zasedání.

Prvním bodem bylo seznámení s „Výroční zprávou o stavu bezpečnosti za rok 2023“, kterou prezentoval vedoucí oddělení PCR. Poté se projednávaly dary a do-

tace a rozpočtová opatření. Následovaly další body projednání, např. spoluúčast obce v rámci „Kotlíkové dotace – 5. výzva“, pořádání obecní slavnosti v roce 2024, koncepce využití fotovoltaiky na obecních budovách, podání žádosti o dotaci – II. etapa kanalizace, výsledky kontroly provedené kontrolním výborem a využití objektu č. p. 960. Ke všem

bodům zastupitelé přijali navržená usnesení.

Vážení občané, k účasti na příštím zasedání zastupitelstva obce, které se bude konat ve středu 28. června v 16.00 hodin v sále Motorestu Koukolná, jste všichni srdečně zváni.

Šárka Kepenysová,
tajemnice OÚ

Místní poplatek za komunální odpad

Připomínáme občanům, že místní poplatek za komunální odpad je nutno uhradit nejpozději do 30. 6. 2023. Mů-

žete ho uhradit v hotovosti vždy v úřední dny na pokladně v přízemí obecního úřadu nebo převodním příkazem

podle zaslaných údajů na obdržené Výzvě k úhradě.

T. Čempelová, referent OÚ

Oznámení k úhradě místního poplatku ze psů pro rok 2023

Obecní úřad oznamuje občanům, kteří dosud neuhradili místní poplatek ze psů pro rok 2023, aby tak učinili co možná nejdříve.

Výše místního poplatku ze psů pro rok 2023 zůstala neměnná, a to 100 Kč /1 pes.

Poplatek lze platit *bezhotovostně, a to bankovním převodem na účet číslo: 3624791/0100

*Při bezhotovostní platbě je nutné použít variabilní symbol, který vám byl přidělen při přihlášení psa.

Jestliže ho nevíte, sdělí vám jej správce poplatku (Jana Timko, tel.: 596 540 146, e-mail: ma-

trika@detmarovice.cz).

Do poznámky napište jméno, příjmení a číslo rodinného domu toho, za koho poplatek hradíte.

Žádáme o správné uvedení všech údajů tak, aby byla platba správně identifikována a přiřazena správnému plátcovi poplatku.

Dále je možné hradit poplatek hotově na pokladně úřadu v úředních hodinách, a to:

PO	8.00 – 12.00 hodin 13.00 – 17.00 hodin
ST	8.00 – 12.00 hodin 13.00 – 17.00 hodin

Pokud jste psa v minulých letech vlastnili a již ho nevládníte, je vaší povinností oznámit ukončení chovu na OÚ (viz kontakty Jany Timko výše), a to podepsáním čestného prohlášení o ukončení chovu psa nebo doložením dokladu o eutanazii.

Jana Timko, referent OÚ

Připomněli jsme si konec II. světové války

Vážený spoluobčané, dne 4. května jsme se sešli u našeho památníku, abychom si znovu připomněli konec snad nejbolestnější epochy lidských dějin, konec II. světové války. Letos je tomu již 78 let, co skončilo šest let válečných hrůz, a též obec Dětmarovice byla osvobozena Rudou armádou památného 1. května 1945.

Vzpomínáme na těžko uvěřitelný počet obětí války na všech stranách, na třech kontinentech. Varovnou předzvěstí budoucího konfliktu byla již občanská válka ve Španělsku, nevzpomenout nelze Mnichovskou zradu a anšlus Rakouska. Samotná II. světová válka začala 1. září 1939 přepadením Polska a na evropském kontinentu oficiálně skončila z 8. na 9. května 1945 kapitulací Německa. V Asii ale válka pokračovala až do amerického svržení atomových bomb na města Hirošima a Nagasaki. Japonsko potom teprve 2. září téhož roku kapitulovalo. Během II. světové války zahynulo podle různých odhadů zhruba 72 milionů lidí. Z toho

civilní oběti představují asi 47 milionů, včetně asi 20 milionů lidí, kteří zemřeli během války v důsledku hladu a nemocí, a více než šest milionů lidí bylo umučeno v koncentračních táborech. Vojenské ztráty dosáhly asi 20 milionů lidí, včetně pěti milionů válečných zajatců. Nejvíce obětí v této válce přinesl Sovětský svaz, který tento konflikt stál více než 25 milionů lidských životů, z toho devět milionů vojáků. Pro osvobození našeho moravskoslezského území byla rozhodující tzv. Ostravská operace:

Hlavní část operace začala 15. dubna 1945 v 10 hodin, po zhruba sedmdesátiminutové dělostřelecké přípravě. Útočící osvobozené jednotky narážely na pevnou obranu německých vojsk a utrpěly velké ztráty. Je potřeba si uvědomit, že například v počtu tanků – 300 na každé straně – byly síly poměrně vyrovnané. Opavské obranné pásmo bylo prolomeno až ve dnech 20.–23. dubna. Při Ostravské operaci padlo 20 tisíc sovětských vojáků a tisíc československých, vč. civilistů.

II. světová válka není jen smutná část světových dějin. Je to válka, která přímo vtrhla do životů mnoha z nás, našich předků a poznamenala i osudy dalších generací, které ji samy nezažily. Boje se odehrávaly i přímo v řadě českých a moravských měst, při nichž bylo zabito mnoho vojáků, civilistů, padlo velké množství občanů, kteří pozvedli zbraň proti fašismu, a bylo zničeno

no i velké množství památek z našeho bohatého kulturního dědictví.

Z tohoto důvodu se shromažďujeme v těchto památných dnech na různých místech

České republiky, kde chceme s úctou, s obdivem a s díky vzpomenout památné květnové dny roku 1945 a národně osvobozenecy boj, který jim předcházela. Vzdejme tiše hold konkrétním lidem, kte-

ří během války umírali v boji proti fašismu, bez rozdílu národů a národností.

Čest jejich památce!
Ladislav Rosman,
starosta obce

Obecní hřbitov trvale udržujeme a zlepšujeme

V současné době dostáváme od občanů náměty na vylepšení stavu hřbitova. Obec na tomto místě posledního odpočinku každým rokem opravuje chodníky, stará se o zeleň, trvale zvyšuje úroveň komfortu a další zlepšení jsou již naplánována.

V letošním roce obec opraví původní asfaltový chodník na středové úrovni plochy hřbitova (příčně okolo kříže). Na chodnicích přibudou lavičky pro odpočinek a také se řeší varianty, jak přivést vodu od obřadní síně na úroveň středu, aby zalévání nebylo tak pracné. Současně jsme již obnovili přípravy k posílení

odvodnění hřbitova instalací nových drenáží napříč hřbitovem, aby byl co nejvíce zachycen tlak spodní vody z kopce od severu a následně byla odvedena do dešťové kanalizace. A v otázce letitých tují vedení obce rozhodlo o jejich postupné obměně. Je názor, že mnohdy vhodnější náhradou tují bude například tis, který se dá snadněji udržovat.

Na závěr chci pochválit pana Josefa Kempného, který jako zaměstnanec obce náš hřbitov velmi dobře udržuje a občané jeho práci často oceňují.

Tomáš Lejsal, zastupitel obce

Nová dlažba na hřbitově.

HROMADNÉ OČKOVÁNÍ PSŮ – 25. května

Na základě zákona č. 302/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některých souvisejících zákonů, bude veterinárním lékařem provedeno povinné očkování psů proti vzteklině, které se uskuteční **ve čtvrtek 25. 5. 2023 na těchto místech v obci:**

Obecní úřad	8.30 – 9.00 hodin
Nadjezd	9.10 – 9.40 hodin
Restaurace OLMOVEC	9.50 – 10.20 hodin
Restaurace RUMCAJS na Zálesí	11.15 – 11.45 hodin
Motorest Koukolná	13.30 – 14.00 hodin
Bývalá restaurace na GLEMBOVCI	14.10 – 14.30 hodin

Při očkování nutno předložit očkovací průkaz psa.
Poplatek 180 Kč za 1 psa bude vybírán při očkování.

Z bezpečnostních důvodů musí být k očkování pes přiveden na vodítku, s náhubkem a v doprovodu dospělé osoby. Pokud byl pes v letošním roce již očkovan, předloží jeho majitel doklad o očkování k nahlédnutí při hromadném očkování nebo nejpozději do 30. 6. 2023 p. Janě Timko na Obecní úřad v Dětmarovicích. Nedodržení tohoto termínu bude považováno za porušení čl. II odst. 2f) Vyhlášky o chovu psů na území obce Dětmarovice a majiteli může být uložena pořádková pokuta.

Plánování do nedaleké budoucnosti

Čtyřleté volební období je relativně krátká etapa v životě obce a lze ji buď využít k posunu úrovně obce, nebo lze též tento čas i například nečinností promrhat. Volební období, v němž se nacházíme nyní, má zásadní milníky rozvoje obce popsané například v letošních vydáních Okénka. Pro stručné připomenutí uvedu jen ty hlavní: **3. etapa kanalizace, nadstavba budovy ZŠ, rekonstrukce na Dělnickém domě, nový most přes Mlýnku a dokončení chodníku v Koukolné.**

Zde se chci ale zaměřit na další výhled rozvoje obce, i po roce 2025. Uteče to jak voda a obec musí být v předstihu připravena tak, aby nové vedení obce mohlo plynule na předchozí plánování a přípravu navázat. Je zřejmé, že se bude muset ještě v tomto volebním období **zahájit projekt 4. etapy kanalizace, přičemž příprava stavby zabere zhruba pět let.** To bude hlavní projekt po roce 2025 a cílem bude dokončení co nejdříve po roce 2030. Starosti mi osobně ale dělají některé zprávy o velkém omezení státních příspěvků pro další rozvoj obcí, zatím obecně.

Další projekty se v naší obci ale již rýsují. V první řadě se jedná

o problém s **budovou sokolovnu**, která s velkou pravděpodobností bude muset přejít do majetku obce, aby byla finančně reálná její generální oprava. Pokud zastupitelstvo obce takto rozhodne, bude potřeba rekonstrukci projektově připravit a pak zrealizovat. Předběžný odhad financí jen na tento záměr rekonstrukce je 20 milionů korun, a pozor, s touto položkou zatím obec nepočítala, protože se jedná o majetek České obce sokolské. Kterážto, jak se ukázalo, má finanční možnosti jak pověstná „kostelní myš“... Sokolovnu neopraví...

Obec ten areál ale potřebuje, to je jasné, takže držíme nečekaného Černého Petra, ale nedá se nic dělat. Jsem ale toho názoru, že by obec měla zapracovat na státní dotaci na opravu, pokud ovšem ještě nějaké možnosti dotací budou a někdo je „neutne“. Jestli ale státní dotace nebudou, zastaví a zpomalí se rozvoj obcí v celém státě...

Obec pracuje na projektu **využití fotovoltaiky na obecních budovách**. Na tomto tématu spolupracuje projekční firma s expertní skupinou složenou z členů vedení obce.

Dále obec pomalu, ale důsled-

ně pracuje **na plánované odpočinkové ploše Bendova statku, včetně jednoduchého „muzea“ zemědělské techniky** v areálu, který má rozlohu 42 arů. U tohoto projektu ale napevno počítáme se státní dotací, která je na podobné projekty státem připravována k vyhlášení od ledna 2024. Pokud všechno klapne, může být odpočinkový areál realitou v roce 2025. Finanční náklady představuje tento projekt na úrovni přibližně 10 milionů korun.

Z velkých projektů se pak rýsují ještě dva záměry: Lávka přes řeku Olši za zhruba 25 milionů korun, **no a naše rozhledna na Něbrojovém kopci s nákladem do deseti milionů.** Uvedené položky nejsou samozřejmě momentálně prioritou, ale komfort obce bych si osobně představoval k dotvoření i s těmito projekty, zvláště té rozhledny. A pozor, **oba projekty budou jedině se státní dotací**, dokonce se znovu **v roce 2024 objeví po dlouhé době i dotační titul na rozhledny.** Udajně to bude jako speciální podpora životaschopnosti našeho regionu „razovitého“. Pro jiné regiony v ČR nic takového nebude a pro nás je to asi poslední šance.

Ladislav Rosman,
starosta obce

Důležitá telefonní čísla pro hlášení poruch:

ELEKTRINA - 800 850 860 * PLYN - 1239 * VODA - 800 292 300

Také na portále www.bezstavy.cz společnosti ČEZ Distribuce můžete nahlásit nově vzniklou poruchu!!!!

Na těchto stránkách najdete i aktuální stav distribuce elektřiny či probíhající plánované odstávky či poruchy na konkrétní adrese.

Starostové regionu rokovali v naší obci

Starostové měst a obcí v okrese měli v naší obci plánovanou schůzi dne 24. dubna, a to za přítomnosti několika poslanců a senátorů. Schůze se uskutečnila v prostorách hospůdky Na Statku. Oblastí problematiky obcí k projednání bylo hned několik. Rušení pošt, problematika odpadů, daně z nemovitosti, fotovoltaika atd. Směřování obcí v oblasti dalšího rozvoje v nejbližší době bylo aktuálně hodnoceno jako složité období a východiska nejsou a nebudou jednoduchá. Základním problémem se jeví stav státní pokladny. Naše obec byla přítomnými starosty po prezentaci našich

Schůze starostů v obci.

velkých investic v posledních letech hodnocena pozitivně. Hodnocen byl zejména promyšlený postup využití

finančních prostředků.

Ladislav Rosman,
starosta obce

INFORMACE PRO VOLIČE! POZOR, ZMĚNA VOLEBNÍHO OKRSKU!

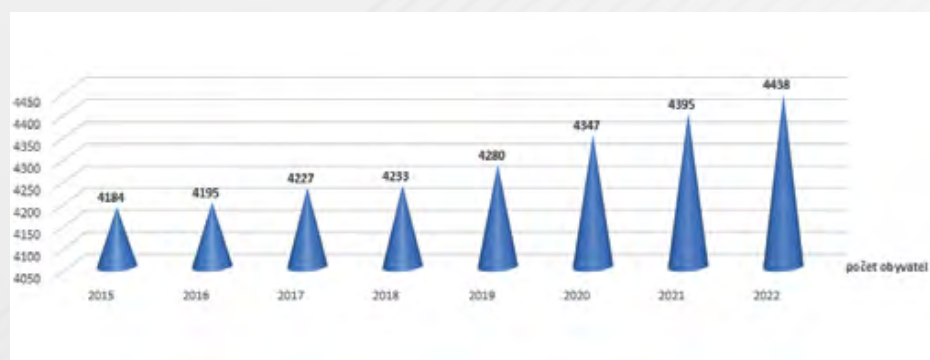
Pro další volby, tj. do Evropského parlamentu, které se uskuteční v květnu roku 2024, dojde k další změně volebního okrsku.

Volební okrsek č. 1 – Střed **je natrvalo přesunut do ZŠ Dětmarovice.**

Volební okrsek č. 2 – Koukolná **bude natrvalo přesunut z původního volebního místa, tzn. z MŠ Koukolná, do Motorestu Koukolná.**

!!! VOLIČI BUDOU JEŠTĚ O TÉTO SKUTEČNOSTI VČAS INFORMOVÁNI TĚSNĚ PŘED VOLBAMI !!!

Demografický vývoj obyvatel od roku 2015

Data jsou z matriky OÚ Dětmarovice.

ROK	POČET OBYVATEL CELKEM
2015	4195
2017	4227
2018	4233
2019	4280
2020	4347
2021	4397
2022	4438

Beseda s JSDH Dětmarovice

Dne 25. dubna se uskutečnila na Střední škole, Základní škole a Mateřské škole, pracovišti Vydmučov, pro žáky PRŠ I, PRŠ II a VIII. D ZŠ, beseda s dobrovolnými hasiči z Dětmarovic. Cílem tohoto setkání bylo prohloubení znalostí žáků při prevenci a řešení mimořádných událostí v praxi. Hasiči předvedli žákům svou výstroj, oblečení a vybavení vozidla. Zároveň měli žáci možnost si vše prohlédnout a prakticky vyzkoušet. Beseda byla velmi zajímavá a poučná a přispěla k zvýšení bezpečnosti našich žáků.

Žáci a pedagogové školy tímto chtějí poděkovat za vaši návštěvu u nás a těší se na další setkání.

Zuzana Št'astná

Kde volat v případě útoku:

TÍŠŇOVÁ LINKA - 158 * PRO NESLYŠÍCÍ - 603 111 158

Nebezpečí požárů v domácnostech aneb Aby doma nehořelo

Vysoký počet požárů v objektech pro bydlení obecně souvisí mimo jiné i s tím, že se lidé cítí doma v bezpečí a podceňují drobné nehody, které mohou vést ke vzniku požáru. Argumenty typu „Bydlím tady 20 let a žádný požár jsem tu nezažil.“ a „Dělám to tak odjakživa a nikdy se mi nic nestalo.“ nejsou zárukou toho, že k požáru nemůže dojít. V domácnostech se nachází spousta předmětů, které obsahují hořlavé látky (pohovky, nábytek aj.) a velké množství elektrických spotřebičů (mobily, televize, počítače aj.), které mohou přispívat ke vzniku či šíření případného požáru.

Jedním z nejrizikovějších míst v naší domácnosti je kuchyň. Nachází se v ní velké množství různých spotřebičů, jež běžně používáme a které jsou potenciální příčinou vzniku požárů. Zejména pokud tyto spotřebiče necháme bez dozoru či nedodržujeme bezpečnostní pokyny a návody. V žádném případě bychom neměli ponechávat bez dozoru vařící se jídlo na sporáku, toustovače, rychlovarné konvice, fritovací hrnce aj. a také umístit hořlavé předměty v bezprostřední blízkosti otevřeného ohně nebo horkého povrchu. Velké množství požárů v domácnostech souvisí právě s vařením, kdy často zapomeneme, že jsme na sporáku nechali vařit jídlo, a ponecháme kuchyň bez dozoru.

V dalších místnostech naší domácnosti (obývací pokoj, lož-

Požár obývacího pokoje následkem manipulace s otevřeným ohněm (plamen svíčky).

nice, dětský pokoj aj.) bychom neměli umístit ovát zapálené svíčky na hořlavý podklad a nechávat je bez dozoru. Při kouření cigaret a odhazování nedopalků do odpadkových košů či jiných nádob dbejme na jejich dokonalé uhašení. Pozor bychom si měli dát rovněž na dodržování bezpečné vzdálenosti od lokálních tepelných spotřebičů, například při ustavování nábytku nebo sušení oděvů. Působením tepla může dojít k jejich vznícení.

Dalším místem, kde může také docházet ke vzniku požáru, jsou balkony a lodžie, zejména pokud jsou na nich skladovány hořlavé materiály. Mysleme na to, že balkon nebo lodžie není skladiště, tento prostor není určen k odkládání nepotřebných věcí z naší domácnosti. Nedopalek, který může zabloudit na balkon či lodžii z patra

nad vámi, nebo odpálená zábavná pyrotechnika mohou rovněž způsobit požár.

Nesmíme také zapomenout, že i za dveřmi našeho bytu, na společných chodbách, nám hrozí nebezpečí požárů v případě, že je zastavíme různými skříněmi, botníky, krabicemi apod. Je to inspirace pro vandaly a nudící se děti.

Je potřeba si uvědomit, že požáry v domácnostech si každý rok vyžádají desítky mrtvých, stovky zraněných a milionové škody na majetku.

Nezapomeňte prosím, že i z vaší domácnosti se může stát v okamžiku zakouřená a rozžhavená smrtící past. To, abyste se nestali obětí i vy, záleží jenom na vás!

**Kristýna Kocurová,
Hasičský záchranný sbor
Moravskoslezského kraje**

V Dětmarovicích už budeme rok

Vážení přátelé našeho spolku,

dne 30. 4. 2023 uplynul rok od založení spolku Tlapkovi patroni, z.s. a 1. 7. 2023 to bude rok, kdy jsme se ujali psího útulku Dětmarovice. Za tu dobu prošel útulek spoustou změn a úprav a stále další úpravy probíhají, a to tak, abychom co nejvíce zpřijemnilo pobyt opuštěným a nalezeným pejskům.

Za tu dobu jsme pomohli spoustě pejsků vrátit se zpět domů a spousta dalších našla nové skvělé domovy. Jeden příběh za všechny je „příběh o zachráněné fenečce Miky“. Jednoho dne jsme pracovali tak jako každý den a vtom najednou zazvonil telefon, volal nedaleký veterinář, zda bychom mohli vzít malou fenečku, jelikož majitelka zemřela. Tuto fenečku donesli k ve-

terináři, aby ji utratil, protože se o ni nemá kdo postarat. No a tak jsme neváhali a spěchali do veterinární ordinace, abychom fenečce pomohli. Po příjezdu na nás čekala malá, ustrašená fenečka, která se bránila kousáním. Po chvíli se nechala přemluvit a jela s námi zpět na útulek. Trvalo pouhých pár dnů a z této kousavé fenečky se stal útulkový největší mazlíček, který

se již nyní těší z nového domova. Fenečka byla zachráněná i díky vám, našim podporovatelům. Bez vaší pomoci bychom malou Miky nemohli vzít a doslova jí tím zachránit život. Tímto chceme moc poděkovat všem, kteří se podílí na této pomoci pro všechny, kteří si sami nepomohou.

**Marcela Sojková,
Tlapkovi Patroni, z.s.**

Ani na chodníku, ani na cyklotrase, ani v lese! (samozřejmě pes bez vodítka)

Poslední dobou se opět přetřásají situace s volně pobíhajícími psy. A zejména myslivci jsou často líčeni rádoby jako „škůdci národa“. Téměř vždy však je toto hodnocení v rozporu s platnými zákony, které lidé neznají nebo ani nechtějí znát... Přitom mají myslivci psy rádi a vůbec není „v jejich nátuře“ na ně číhat, jak si někdo třeba i myslí...

K tématu jsme už v Okénku určitě psali, ale některé zásady je dobré si připomenout. Jen předešlu, že **všechny ná-**

sledky případných škod způsobených psem na volno nedjou „na triko“ psa, ale vždy jeho majitele.

Naše společnost se řídí platnými zákony i v předmětném tématu k pohybu psů. **A pozor, tyto zákony se nedodržují velmi často.** Až bude hypoteticky případně zákonem schváleno, že pes je samostatně zodpovědně uvažující tvor bez omezení, pak ať třeba běhá i po Václaváku... Zatím to tak ale není! **Pes na volno není ovladatelný se zárukou ni-**

kdy a má zděděné lovecké pud. Pohled na vysoce březí srnu uhnanou a zadávenou psem na volno opravdu pěkný není, to mi věřte... A pes, který zavinil vážnou dopravní nehodu svým chaotickým pobíháním mezi jedoucími auty, též není nic vzácného.

Majitel psa volně pobíhajícího po pozemní komunikaci porušuje zákon o silničním provozu, přičemž pozemní komunikací se rozumí dopravní cesta užívaná vozidly a chodci i cyklisty, tedy mj. se jedná i o chodníky, cyk-

lotrasy atd. **Volné pobíhání psů v lesním porostu, který bývá i honitbou, je zakázáno. Obecně, především v honitbách, je povinnost mít psa zásadně na vodítku.** Podcenění této zásady přináší každoročně řadu zbytečných konfliktů. Honitby byly u nás v obci i označeny, ale cedule brzo někdo, ne zcela normální, ukradl. Jednoduše ale, kde vidíte posedy a kazatelny, kde jsou krmelce a zásypy, lesní porosty a volná pole, tam bývá

spolehlivě i plocha honitby.

Sečteno a podtrženo – **volné, tedy bez vodítka, je pobíhání psů zapovězeno** bez ohledu na jejich rasu, výcvik či vehementní mínění majitele, že jeho pes je ten nejchytřejší na světě. Zákaz platí **na většině veřejných prostor**, v městské zeleni a často i ve volné přírodě. A pokud máme v ČR žít s minimem jinak zbytečných konfliktů, je potřeba zákony dodržovat.

Samozřejmě psi záchranářští a služební mají zákonnou výjimku.

Volný pohyb je naopak povolen na plochách, které jsou k pobíhání psů určeny obecní vyhláškou, případně označeny piktogramem (patří sem i oplocená psí hřiště a prostory určené k výcviku psů). Tam by naopak veřejnost psy v jejich dovádění omezovat neměla.

Ladislav Rosman

Hledají nový domov

BAJAJA – je náš jednooký princ. Bajaja má kolem osmi let. Je hodný, veselý, resp. je veselejší v přítomnosti někoho, koho už zná. Miluje procházky, většinou si při nich člověka moc nevnímá, má plno starostí s tím, co se kde šustne. Pokud s ním ale člověk stráví více času, zjistí, že Bajaja je prima společník – Bajaja začne vnímat, že na druhém konci vodítka někdo je, má radost, mazlí se. Přitom ho ale stále zajímá všechno kolem, vše pozorně sleduje, i v dálce. Lovecké geny v sobě nezapře. Svůj handicap nedává znát, neřeší ho. Nesnese jiné psy. Pokud s ním bude člověk pravidelně cvičit, naučí se, je šikovný. Vyčesávání mu nevádí.

ENDY – zvládá pár povelů (sedni, lehni). Miluje pamlsky a díky nim se s ním dá pracovat. Výchova a práce s ním jsou důležité a vyžaduje je, protože v některých situacích si Endy zavrčí. Krasavec Endy miluje vodu a balónky jakékoliv velikosti. V bazéně vydrží i celý den, no a balón – to je Endyho velká láska. Pokud máte stejnou vášeň jako on, budete nejlepší kamarádi.
Hledáme pro něj jen lidi s bohatými zkušenostmi se psy a jejich důslednou výchovou.

SAFIR – je velmi přátelský, hodně živý, veselý, rád se nechá mazlit. Hledá aktivnější rodinu, která bude vědět, jak na výchovu a socializaci psa. U Safira se na to předchozí majitelé vykašlali. Socializace pro něj bude důležitá, aby ze všeho nebyl u vytržení. Také se potřebuje naučit chodit na vodítku. Učíme se to a zvládá to pěkně, ale je potřeba být důsledný a pravidelně to pilovat. Potřebuje hodně vyžití.

MAX – má zhruba sedm let. Maxík k nám byl odložen z důvodů, protože neposlouchal, neustále utíkal, bránil si jídlo a bývalí majitelé se ho zkrátka báli. Bývalí majitelé byli poučeni o tom „jak si psa vychováš, takového ho máš“ a také, že pořízení jiného psa nedoporučujeme, snad se poučili... Max byl před několika lety adoptován z jednoho útulku jako zhruba 2–3letý pes. A jaký je teď u nás? Zdá se kamarádský, veselý, hravý, rád se nechá hladit. Vyčesávání mu nevádí, ty největší cucky už jsme vyčesali, potřebuje častější péči o srst. Chůze na vodítku nic moc, ale žádná tragédie, naučí se. A dále ho budeme poznávat. Proč pes utíká, neposlouchá a brání si jídlo? Protože se mu nikdo nevěnuje nebo se mu věnuje málo. Tak takového člověka Max už nehledá. Naopak, na Maxovi je vidět, že potřebuje zaměstnat, chce si hrát, vyžaduje si kontakt s lidským part'ákem.

Za Tlapkovy Patrony, z.s. Marcela Sojková

Den Země 2023 – ZO ČSOP Dětmorovice

Naše organizace pořádá již tradičně ke Dni Země úklidovou akci v přírodě. Předem vyhledáme místo, které je třeba uklidit po působení nezodpovědných osob.

Letos jsme posbírali odpadky v lese okolo chodníku k nádraží přes kopec, v údolíčku pod kaplí, která je vpravo, a na druhé straně vlevo asi stejně daleko, jako je kaple. Nachází se tam pěkné místo mezi stromy a také hezké údolíčko. A zrovna tohle místo si vybralo k posezení několik osob, které si tam tzv. „dávají do nosu“. Lahve si donesou plné, ale prázdné je už zpět unést nedokáží, přestože jsou vlastně mnohem lehčí. Mohli by se nad tím zamyslet a odpad si odnést.

Mimoto se tam v okolí dokonce povaloval starý hasicí přístroj a další plasty a plechovky. Při rozpadu se tento odpad stává nebezpečným pro ekosystém lesa a zpětně pro nás všechny (pronikání škodlivin do spodních vod, mikroplasty...).

Snad si tyto osoby všimnou, že je pod kopcem uklizeno,

nebudou tam další odpadky vyhazovat a odnesou si je příště z lesa zase zpět. Kam

patří, to ví každé malé dítě. A pokud tato výzva nebude stačit, budeme muset věc řešit jinými způsoby.

Při této akci jsme z lesa odstranili pět velkých pytlů odpadu (dle fotky jsou ty méně plné počítány dva za jeden) a odvezli je do sběrného dvora.

Cílem každé naší úklidové akce je, aby v naší obci byla krásná a čistá příroda, do které si rádi zajdeme a nemusíme u toho zhnuseně hledět na odpad okolo.

Jsme rádi, že takových zaneřádných míst, černých skládek a nepořádných osob ubývá. Těšme se společně z krás přírody.

**Za ZO ČSOP Dětmorovice
Elena Kijonková**

Eco Games 2023

V pátek 28. dubna se konal další ročník zábavné soutěže v anglickém jazyce Eco Games pro žáky prvního stupně z Karvinska a okolí. Soutěž probíhala v parku Boženy Němcové, v areálu Lodiček.

Letos soutěžilo celkem dvanáct škol, tříčlenné skupinky dětí plnily různé úkoly v angličtině na několika stanovištích. Naši školu reprezentovali tito žáci: Lukáš Olejář (3. tř.),

Patrik Kyjonka (4. tř.) a Matyáš Hrubčín (5. tř.).

Všichni soutěžící byli moc šikovní, bodové rozdíly mezi družstvy byly minimální. Přestože žáci naší školy nedosáhli na stupně vítězů, nasbírali cenné zkušenosti a ve velké konkurenci se nakonec dělili o krásné páté místo.

Soutěž byla organizačně velmi dobře připravena, měla spád. Žáci byli bezprostředně po skončení svého snažení seznámeni s výsledky a následně ohodnoceni. Odměnění byli nejenom vítězové, ale všichni účastníci. Prosluněné soutěžní dopoledne v krásném prostředí si všichni moc užili.

A co říkali o soutěži účastníci z naší školy? „Některé úkoly byly těžké, ale některé opravdu jednoduché. Na soutěži se mi moc líbilo a velice jsem si

to užil.“ „Mně se soutěž také moc líbila, nejtěžší byl úkol Song, ve kterém bylo třeba sestavit správně slova písničky podle poslechu. Nejvíce jsem si užil kreslení.“ „Také si myslím, že nejtěžším úkolem byl jednoznačně Song, ale všechny soutěže byly zábavné a pořadatelé byli velice milí.“

**Hana Klusová,
ZŠ a MŠ Dětmarovice**

Školní Den Země 2023 se soutěží

Dne 21. dubna proběhla na ZŠ Dětmarovice přírodovědná vědomostně zábavní soutěž ke Dni Země, zaměřená tentokrát na organismy schopné letu a rostlinné druhy rozšiřující svá semena vzduchem. Žáci ve čtyřčlenných družstvech postupně na jednotlivých stanovištích poznávali předložené organismy a řešili, co k sobě patří. Touto soutěžní formou si ověřili znalosti o přírodě a mohli porovnat dříve běžné druhy s dnešním stavem. Na úspěšném průběhu akce se výrazně podíleli žáci devátého ročníku, za což jim patří poděkování.

Samotní soutěžící nejvíce ocenili uspořádání soutěže ve venkovním prostředí areálu školy. Viktorie Nádudvari ze 3. třídy si pochvalovala nádherné počasí. Její spolužákyně Pavla Krolo-

vá přidala, že se mohli přiučit novým věcem. Ema Olšarová ze 6. třídy si cenila povolení návodných komentářů dozoru u jednotlivých stanovišť.

Aleš Veber

Ohlédnutí za Dětmarovickým velikonočním jarmarkem (1.–2. 4. 2023)

(Pokračování ze str. 1)

Pro zvýraznění lidové tradice jarmarků se Katka Dzurcová a Richard Górecki oblékli do lašských krojů a byl na ně opravdu krásný pohled. Podobně jako na Medovém jarmarku v listopadu se k nám opět připojil místní útulek pro pejsky, tzv. Tlapkovi patroni. Zakoupením jejich zboží jste přímo podpořili jeho činnost.

Samozřejmě jsme nezapomněli ani na naše tvořivé děti v mateřských školách a školní družině. Své veselé výrobky vystavili společně s pracemi žáků keramického kroužku p. Evy Szyroké.

Svěží a barevná dekorace sálu, spousta květin a příjemná atmosféra prozářila chladný a deštivý víkend. Nezbyvá než poděkovat všem, kteří se opět neúnavně

podíleli na přípravě celé akce, a poděkování patří také návštěvníkům, že nelenili a přišli se alespoň ze zájmu podívat.

Přejeme vám všem krásný a úspěšný zahradnický rok a opět se těšíme brzy na viděnou.

Za zahrádkáře a jejich pomocníky **Tatána Cempelová**
referent OÚ

Vystoupení ke Dni matek „Sirény na cestách“ (8. 5. 2023)

38. ročník Dětmárovických groblí aneb pochodníci se vracejí

Je povelikonoční týden roku 2023. Je škaredě a prší. Zároveň se blíží 38. ročník pochodu Dětmárovické groble. Chystáme ho s velkými rozpaky. Pro nedobrý technický stav sokolovny jsme prostorově omezeni a na počasí hodně záleží. Jak to dopadne?

Obec se probouzí do sobotního rána 15. dubna. Dešťové mraky jsou pryč a vypadá to na krásné dopoledne. Začínáme tušit, že po třech letech, kdy nám nepřála epidemie covidu ani počasí, se karta obrací. Kolem sokolovny začíná čilý ruch. Po deváté hodině je jasné, že pochodníci se na Groble vracejí a účast je velká.

A jak to dopadlo?

Celkem jsme rozdali 386 diplomů. Šestikilometrovou trasu absolvovalo celkem 146 účastníků, z toho 53 dětí. Nejoblíbenější je tradičně trasa na 12 km, kterou ušlo celkem 208 pochodníků, z toho 48 dětí. 32 „dálkopla-zů“ si zvolilo trasu na 25 km. Cenu pro nejstaršího účastníka jsme letos opět předali panu Jaroslavu Káňovi (1931) a panu Karlu Nogovi (1945).

Je brzké odpoledne. Diplomů jsou rozdány, občerstvení snědno a vypito, ruch kolem sokolovny ustal. Sbíráme poslední síly k úklidu po pochodu. Letošní ročník jsme úspěšně zvládli. Poděkujeme všem, kdo se nezištně podíleli na jeho organizaci. Značili trasy, razítkovali na kontrolních stani-ovištích, zajišťovali občerstvení nebo registraci účastníků a dokumentaci. Jsou to Milan a Táňa Čempelovi, Marie Burzyková, Vlastimil Paloncy, Eva Szyroká, Pavlína Dulavová, Simona Témová, Karla Zemanová, Roman Šeliga, Iveta a Robert Trnení, Marie Václavíková, Sylva Jandová, Andrea Kaděrová, Jana Bochenková.

A co bude dál?

Doufáme, že situace se sokolovnou se brzy vyřeší a znovu v ní uvítáme účastníky tradičních akcí jako sokolský ples nebo právě Groble a znovu bude k dispozici nejen ke sportu, ale i jako oblíbené místo k setkávání s přáteli, rodinou nebo spolupracovníky.

Ovšem naše činnost nekončí. Sportujeme v náhradních prostorách a budeme hledat i dočasné řešení pro konání sokolských akcí.

**Za TJ Sokol Dětmárovice
Jana Bochenková**

Výsledky průzkumu spokojenosti uživatelů pečovatelské služby

Ani letos tomu nebylo jinak a v měsících leden a únor 2023 se uskutečnil průzkum spokojenosti uživatelů s poskytováním pečovatelských služeb v obci Dětmárovice, a to prostřednictvím anonymního dotazníku. Vyplněním dotazníků se dává možnost tuto službu zlepšovat tak, aby vyhovovala co největšímu počtu uživatelů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 40 uživatelů pečovatelské služby z celkového počtu 56, což je přes 71%. Žádný

dotazník nebyl pro neúplnost vyřazen. Výsledky byly podobné průzkumu, který byl proveden minulý rok, což svědčí o stabilizaci služby. Uživatelům byl dán prostor pro připomínky a náměty ke zlepšení kvality pečovatelské služby obce Dětmárovice. Námět: Uživatelka si přeje, aby bylo méně administrativy a vrátila se zpět pečovatelka. Administrativa i v tomto oboru je nutná a pečovatelka, která odešla, měla již důchodový věk.

Námět: Školní kuchyně by se měla více věnovat úpravě chuti masa, zařadit více smažený sýr nebo květák, toto se rovněž týká jídla dováženého z hospůdky Na Statku. Námět byl sdělen paní vedoucí školní jídelny, která sdělila, že při sestavování jídelníčku jsou povinni se řídit normami a hygienickými požadavky a dbát na správné vyživovací hodnoty. Z průzkumu vyplynulo, že uživatelé jsou celkově spokojeni s pečovatelskou službou.

Jste dostatečně informováni o všech úkonech, které pečovatelská služba nabízí?

určitě ano	spíše ano	nevím	spíše ne	určitě ne	nehlasovalo
29	6	1	0	0	4

Víte, jak postupovat, kdybyste chtěli služby rozšířit o jiné úkony?

určitě ano	spíše ano	nevím	spíše ne	určitě ne	nehlasovalo
28	2	4	0	0	6

Jste spokojeni s provozní dobou (PO–PÁ: 7.00–14.30 hodin), ve které je poskytována pečovatelská služba?

určitě ano	spíše ano	nevím	spíše ne	určitě ne	nehlasovalo
29	4	1	0	0	6

Vyhovuje vám doba, kdy jsou vám obědy dováženy?

určitě ano	spíše ano	nevím	spíše ne	určitě ne	tuto službu nevyužívám
27	3	0	0	0	10

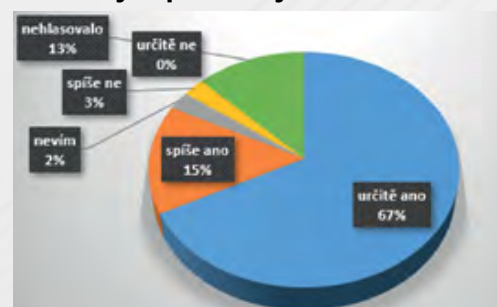
Chtěli byste změnit dodavatele obědů?

určitě ano	spíše ano	nevím	spíše ne	určitě ne	tuto službu nevyužívám	nehlasovalo
1	0	4	3	17	10	5

Doporučil/a byste naši pečovatelskou službu svým známým, přátelům?

určitě ano	spíše ano	nevím	spíše ne	určitě ne	nehlasovalo
31	4	1	1	1	2

Je vám poskytována péče v takové kvalitě, jak potřebujete?

Všem zúčastněným bychom chtěli poděkovat za zamýšlení nad naší službou a čas věnovaný vyplnění dotazníku.

Pozitivní vzkazy nám, pracovníkům pečovatelské služby, udělaly radost a budeme se snažit i nadále vykonávat svou profesi v co nejlepší kvalitě.

Lenka Hanusková,
sociální pracovnice pečovatelské služby

Knihovnice se loučí posledními tipy na knižní novinky

Milí čtenáři, stále sleduji knižní trh a pečlivě pro vás vybírám knižní novinky. Jsem ráda, že vám i v tomto Okénku můžu nabídnout výběr z nejnovějších románů, bestsellerů a detektivek.

Na stárnutí nemám čas

– **Lioba Albus**

Mila se chystá oslavit šedesátku v naprosté spokojenosti. Má spoustu přátel, prosperující firmu, je singl a má dvě dospělé děti. I když o jejich dospělosti začne mít vážné pochyby. Znenadání se k ní totiž nastěhuje syn s nevychovaným psem a zanedlouho i ubřečená, těhotná dcera. Mile nezbude nic jiného než stárnutí odložit.

Žila jsem příliš krátce

– **Monika Czernin**

Fascinující život odvážné ženy. Hraběnka Nora Kinská, narozená roku 1888, vyrůstala v Čechách a byla vychovávána zcela v duchu tradic c. k. vysoké aristokracie. Rodina očekávala, že Nora přijme ve společnosti své řádné místo, avšak mladá dáma se vyvíjela podle vlastních představ o svém budoucím životě. Uprostřed první světové války se hraběnka Nora Kinská vydala na cestu na Sibiř, aby pomáhala válečným zajatcům. Pobyt, který byl naplánován na několik měsíců, se stal dlouholetou zkušeností plnou nemocí, hladu, zimy a teroru a také cestou k novému životu. Ve strhujícím životopisném románu sleduje Monika Czernin stopy své neobyčejné pratety a nechává před našima očima vyvstat obraz ženy mladé, odvážné a plné života.

Diana: Královna srdcí

– **Julie Heiland**

Londýn, 1978: Sedmnáctiletá

Diana Spencerová je pozvána na hru póla. Sama pochází z jednoho z nejprestižnějších šlechtických rodů v zemi a svět, v němž se dnes ocitla, jí není cizí. Naopak, začíná zde flirt s budoucím králem Velké Británie, který navždy změní její život: O necelé tři roky později stojí před 3500 pozvanými hosty v katedrále svatého Pavla a slaví svatbu století. Ale přestože jí každodenní život v královské rodině s přísným protokolem nevyhovuje a Charles její lásku neopětuje, najde si svou vlastní cestu – a svět jí brzy bude ležet u nohou...

Velké naděje – Sarah Larková

– **druhý díl série**

Po útěku z Německa na Nový Zéland se Nellie a Maria se svými rodinami konečně dostávají do bezpečí. Obě zvěrolékařky si na hřebčinci Gerstorfových otevrou ordinaci. Počáteční štěstí však netrvá dlouho. Důsledky světové hospodářské krize dolehnou až sem a dvě rodiny se už nemohou uživit provozem ordinace. Situace obě přítelkyně donutí vydat se rozdílnými cestami. A pak do jejich osudů zasáhne druhá světová válka...

Ohnivá stopa – Karel Cubeca

V roce 1926 se Francií šíří nevysvětlené požáry. Podle policie je zakládá Eva Hájková, uprchlá chovankyně ústavu pro duševně choré původem z Rakouska-Uherska. Nemělo by být složité najít ji a zatknout. Policejní komisař přizve k vyšetřování lékaře, který Evu léčil. Jak je možné, že se žhářka z místa činu vždy vypaří jako dým?

Deník Věrky Kohnové

– **Jak ráda bych tak zůstala**

– **Jiří Sankot & Jana Poncarová**

Skutečný příběh české Anne Frankové a jejího deníku. Kohnovi v lednu roku 1942 nastoupili do transportu na plzeňském nádraží a už se nevrátili. Do jejich bytu se nastěhovali jiní nájemníci, jejich věci se postupně poztrácely. Zmizelo vše, kromě deníku, který si dvanáctiletá Věrka Kohnová schovala u kamarádky své matky. Jaké rodinné tajemství k němu po letech přivedlo spisovatelku Janu Poncarovou? Jedinečná publikace vznikla ve spolupráci s historikem Jiřím Sankotem a odhaluje pohnutý příběh židovské dívky, jejíž život násilně ukončila druhá světová válka.

Les v domě

– **Alena Mornštajnová**

Říkají jí cácora a vypadá to, že je na světě nedopatřením a jakoby navíc. Otec kamsi zmizel při povodních, matka utíká před odpovědností k milencům a alkoholu a děvčátko zůstalo viset na krku nevraživé babičce, která obhospodařuje zahradnictví a je přesvědčená o tom, že všechno špatné lze v životě vyhubit jako žravé plzáky. Nebo o tom prostě nemluvit. Jenže všude kolem je les, ve kterém se skrývá cosi hrozivého, a cácora jednoho dne mluvit začne. Alena Mornštajnová napsala silný a dramatický příběh o tom, že nic v životě není takové, jak to na první pohled vypadá, a že žádné tajemství není nikdy pohřbeno tak hluboko, aby se nedalo vykopat. Budete se bát, ale nepřestanete číst, dokud se neobjeví na povrchu.

Vraní oko – Michaela Klevisová

Dvojnásobná držitelka ceny za nejlepší českou detektivku Michaela Klevisová se vrací k oblíbenému kriminalistovi Josefu Bergmanovi. Vyšetřování

ho tentokrát zavede do chatové osady u řeky na jižní Moravě, kde lišky dávají dobrou noc. V okolních mokřadech vzniká nová ptačí rezervace, kterou tam ovšem místní nechťejí. Lidé tak mají spoustu důvodů vzájemně se nenávidět a podezřívát. Bergman musí přijít na to, jak vražda podivínského ornitologa souvisí s nedávnou smrtí pražské profesorky a dalšími podezřelými okolnostmi. Pravdu znají snad jen ptáci, kteří nerušeně poletují nad hlavami obětí i těch, kteří před druhými něco skrývají.

Zatmění – Jo Nesbø
– Třináctý případ Harryho Holea
Harry se vrací domů z Los Angeles, kde se marně snažil upít se k smrti. V patách má vyma-

hače dluhů a před sebou vraždu dvou mladých žen. Ze zločinu je obviněn známý realitní magnát. Pokud Harry do deseti dnů najde pravého vraha, zachrání hned několik lidí najednou. Jako soukromý vyšetřovatel dá dohromady tým odpadlíků: zkorumpovaného policistu, psychologa umírajícího na rakovinu a bývalého taxikáře, který prodává kokain. Čas letí jako splašený, vrah je vždy o krok napřed a krvavý úplněk se neúprosně blíží.

Karma – Jogínův průvodce vaším osudem – Jaggi Vasudev
Slovo karma zná snad každý. Ale víte, co skutečně znamená? Většina z nás jím označuje bilancování svých dobrých a špatných skutků. Vnímáme ji

jako jakýsi obří mechanismus, který nám počítá naše životní skóre a za vše se nám odvděčuje. Karma je však něco úplně jiného. Karma znamená čin, vaše činy a vaši odpovědnost.

Milé čtenářky a čtenáři,
30 let uběhlo jako voda a já prožívám poslední dny ve funkci knihovnice v místní knihovně. Děkuji vám všem za společné prožité roky, sdílené radosti i starosti. Přeji vám pevné zdraví, mějte se moc hezky a těším se někdy na společné setkání. Od 1. května bude tuto funkci vykonávat paní Zdeňka Mitašiková, které přeji hodně spojených čtenářů a pracovních úspěchů.

Alžbeta Jendryščíková

Noc kostelů 2023

Také letos vás všechny zveme na Noc kostelů, která proběhne 2. 6. 2023 opět na mnoha místech Evropy v kostelech, kaplích a modlitebnách.

Naše farnost si pro vás připravila tento program:

Kostel sv. Máří Magdalény v Dětmarovicích

Otevřen 16.00–23.00

16.00–18.00 „Poznávej místo, kde žiješ“, soutěž pro děti v okolí kostela

17.50–18.00 „Spojení hlasem zvonů“, společné vyzvánění všech zapojených kostelů

18.00–18.40 „Zpívání pro radost“, sbor učitelů ZUŠ Rychvald

19.20–Modlitba za mír

19.30–20.00 „Na orlích perutích“, pohybové divadlo studentů Janáčkovy konzervatoře na motivy knihy Genesis

21.00–22.00 „Večer s písněmi Karla Kryla“, Nikola Dus, kytara

Program celou NOC:

- možnost k zastavení, ztišení, modlitbě
- výstup do věže ke zvonům
- výtvarná dílnička pro děti p. Szyroké

K dispozici budou pohlednice kostela, poutnické kartičky, Poutnické noviny, Dětmarovické oplatky a pro všechny malé návštěvníky sladká pozornost.

Nebrojova kaple sv. Izidora

Otevřena od 18.00 do 20.00

- možnost prohlídky, prostor ke ztišení, modlitbě.
- I zde bude pro poutníky připravena poutnická kartička a drobná pozornost.
U stánku před kostelem bude tradičně připraveno výborné občerstvení.

Srdečně zve farnost Dětmarovice

Malé modulární atomové reaktory – zdroj tepla a elektřiny budoucnosti

(zkráceně z tisku ČEZ k použití v obcích)

Malé modulární reaktory (SMR – z anglického Small Modular Reactors) jsou moderním, bezpečným, spolehlivým a ekologickým zdrojem elektrické energie a tepla. Nové projekty jaderných reaktorů se od těch současných liší menším výkonem, který je ale velmi podobný současným uhelným zdrojům. Tedy dosahuje jednotek až nižších stovek megawatt. V blízké budoucnosti budou vhodnou bezemisní náhradou fosilních zdrojů v energetice a teplárenství – například uhlí nebo plynu.

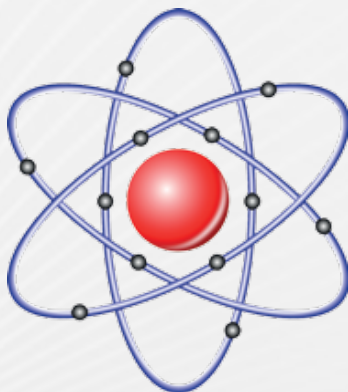
V nedaleké budoucnosti mají být náhradou za uhelné zdroje, které mají ukončit svoje produktivní období. Nové reaktory budou spolehlivě dodávat elektrickou energii a teplo bezemisním způsobem.

- **Bezpečnost na prvním místě** – jaderné zdroje jsou známé maximální mírou bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Podléhají přísnému dozoru a kontrolám.
- **Zajištění pracovních míst** – díky výstavbě malých modulárních reaktorů se nám podaří udržet pracovní místa v regionech uhelných elektráren. Uplatnění naleznou v moderních provozech i současní zaměstnanci elektráren.
- **Vyšší prestiž regionu** – malé modulární reaktory jsou příležitostí současných uhelných regionů pro transformaci k ekologické výrobě tepla a elektřiny. Současné jaderné lokality se pyšní nízkou neza-

městnaností, nadprůměrnou životní úroveň i kvalitním životním prostředím.

- **Podpora vzdělávání** – v okolí současných velkých jaderných zdrojů se rozvíjí technické vzdělávání na středních a vysokých školách, což zajistí dostatek odborníků, kteří jsou v provozu potřeba.

Malé modulární reaktory nejsou náhradou velkých bloků, které již stojí nebo se připravují v Temelíně a Dukovanech. Jsou doplněním energetického mixu České republiky, který čeká v následujících letech výrazná proměna. Jsou vhodnou

moderní a ekologickou alternativou k současným uhelným teplárnám, které budou v následujících letech postupně odstavovány a bude nutné najít nový zdroj tepla pro statisíce domácností. Modulární reaktory nám pomohou přeměnu zvládnout a zůstat ve výrobě elektrické energie soběstačnými. Abychom využili příležitosti programu SMR, musíme jednat rychle a ve shodě se státem a energetickou koncepcí ČR.

Malé modulární reaktory mohou hrát významnou roli při dosažení cílů uhlíkové neutrality, jak v elektroenergetice, tak

v teplárenství. Vhodně doplní plánovanou výstavbu obnovitelných zdrojů. Modulární reaktory je možné vyrábět sériově a po jednotlivých blocích postupně víc soustředit na jednom místě. Vyráběné budou v továrně a následně se převezou na vybrané místo, kde se sestaví. Mezi jejich výhody patří dlouhá životnost, která je plánována na 60 až 80 let, ale i menší nároky na prostor či spotřebu vody.

ČEZ předběžně vytypoval další dvě preferované lokality pro malé modulární reaktory (SMR), v pořadí druhý a třetí. Po prvním projektu SMR v lokalitě jaderné elektrárny Temelín **by mohly vyrůst také v Dětmovicích a Tušimicích.** Tedy v místech současných uhelných elektráren, lokality se tak transformují na bezemisní. Skupina ČEZ se v rámci své Vize 2030 zavázala k přípravě výstavby malých modulárních reaktorů s celkovým výkonem přes 1 000 MW po roce 2040. **Malé modulární reaktory by ve zmíněných lokalitách však mohly vzniknout již ve druhé polovině 30. let.** Hlavním smyslem výstavby SMR je zajištění dlouhodobé energetické bezpečnosti dodávek stabilní bezemisní energie.

Realizace malého modulárního reaktoru je výjimečnou příležitostí k přeměně lokality na region s ekologickou výrobou energie. Jaderný provoz zajišťuje regionům kvalitní životní prostředí, nadprůměrnou životní úroveň i nízkou nezaměstnanost, což dokazuje naše zkušenosti z Temelína

a Dukovan. Pro celou Českou republiku jsou modulární reaktory příležitostí stát se evropským lídrem v této technologii, země tak získá oproti jiným státům konkurenční výhodu a náskok v moderních energetických řešeních. Z toho plyne také podpora rozvoje technického vzdělávání na středních a vysokých školách, které se již nyní rozvíjí v okolí velkých

jaderných provozů.

První malý modulární reaktor na světě má vzniknout v kanadském Darlingtonu. S kanadským výrobcem elektřiny Ontario Power Generation, který je zřejmě nejdále v přípravě výstavby malého modulárního reaktoru a měl by první takovýto zdroj na světě realizovat, uzavřel ČEZ memoran-

dum a vzájemně si vyměňují zkušenosti. **První modulární reaktor by měl v Kanadě vzniknout již do roku 2030.**

V obci Dětmarovice byl započat průzkum vhodnosti podmínek pro umístění této nové technologie na území obce.

S využitím doporučených textů ČEZ Ladislav Rosman

Situace v oboru péče o chrup je v obcích zoufalá

V praxi se ukazuje, že občasnými zasvěcenými filozofickými úvahami prezidenta Stomatologické komory Šmuclera ve sdělovacích prostředcích se věci v předmětném oboru nehýbají a neopravují. A zdá se mi, že se důsledkem toho v populaci i podstatně zvyšuje stav zubů v provedení i dost zanedbaném, děti školou povinné z toho nevyjímaje. Zubaři nejsou, a pokud nepracují s pojišťovnou, je potřeba mít „v zásobníku“ dost peněz. A to každý nemá.

Občané již asi narazili na sympatickou iniciativu obce Stonava, kdy jsou organizovaně děti ze základní školy dopravovány k zubnímu lékaři do Ostravy na preventivní prohlídku. Některá děvčata jsou tam údajně u zubaře poprvé! Cca 20% z počtu vyšetřených dětí má zjištěné

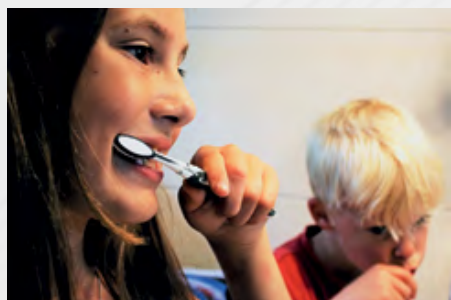
kazy. Náš „kraj razovity“ si ale vždycky uměl pomoci. Hrůza pomyslet, když víme, že i hluboko za starého režimu byly prohlídky samozřejmě organizované nejen k zubaři, ale i k obvodnímu lékaři, např. ke sledování růstového vývoje... Okamžitý ekonomický efekt tam, pravda, nebyl vidět, což je dnes posouzeno jako nepřijatelné. Ale mělo to svůj význam!

Osobně jsem proto přivítal iniciativu pana senátora Ondřeje Febra, který nám v obci nabídl spoluúčast na jeho projektu i pro děti naší ZŠ. Autobus se 42 dětmi odveze od školy k nasmlouvaným stomatologům do Ostravy, kde je čtveřice fachmanů prohlédnou, malé defekty opraví na místě a větší zaznamenají pro rodiče, aby se dále o nápravu zajímali sami. V zájmu dětí, i v zájmu svém... Rodiče samozřejmě musí s tímto postupem udělit písemný souhlas, bez toho to dnes nejde. Podle ředitele školy Linderta bude u rodičů o nabídnutou pomoc obce zájem. A tak jsme předběžně účast naší obce v tomto projektu přislíbili. Náklad obce bude jen na dopravu

děti autobusem, vlastní ošetření je zcela na pojišťovnu. Náklad tedy minimální, efekt nezanedbatelný a sympatický, i když problém stomatologie v obcích řeší jen částečně. Aby se problém úplně vyřešil, to si ještě budeme muset pěkně počkat, až se zodpovědní činovníci ve vedení na institucích státu a krajů rozmyslí a domluví... A jak známo, úspěchy tkví zejména v lidech, proto neztrácejme naději... Rozhodně nesouhlasím s negativním pohledem na předmětnou aktivitu ve smyslu kritiky návratu ke způsobům „někam do padesátých let“, jak jsme se mohli dočíst. Převažuje totiž výrazně názor, že se stát v tristní situaci péče o zdraví zubů obyvatelstva neumí ani zorientovat, natož situaci řešit.

**Ladislav Rosman,
starosta obce**

Na železniční přejezd pozor dej, riskantně se nechovej

Řidiči by měli mít na paměti, že na železničních přejezdech je potřeba dbát zvýšené opatrnosti. Střet vozidla s vlakovou soupravou bohužel často mívá tragické následky, a proto by se řidiči měli vždy přesvědčit, že mohou přes železniční přejezd bezpečně přejet.

Zvýšená opatrnost také souvisí s rychlostí jízdy, kterou by měl řidič upravit již před železničním přejezdem. Podle zákona o silničním provozu smí jet řidič ve vzdálenosti 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění rychlostí nejvýše 30 km/h. Svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, smí řidič jet 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění rychlostí nejvýše 50 km/h. Při přejíždění přejezdu navíc nesmí zbytečně prodlužovat dobu jeho přejíždění. Před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič vždy zastavit na takovém místě, odkud má

náležitý rozhled na trať.

Kdy řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd?

- je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení
- je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení
- sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory
- je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení
- dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem
- nedovoluje-li situace za železničním přejezdem jeho bezpečné přejetí a pokračování v jízdě

V prvních třech výše uvede-

ných bodech existuje výjimka, kdy řidič na železniční přejezd vjíždět smí, a to v případě, že před tímto přejezdem dostal k jízdě ústní souhlas od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Tento zaměstnanec je povinen se na požádání řidiče prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

Dojde-li k zastavení vozidla na železničním přejezdu, je potřeba rychle zareagovat a odstranit vozidlo mimo železniční trať. Nemůže-li tak řidič učinit, například z důvodu technické závady, musí neprodleně udělat vše pro to, aby řidiči kolejových vozidel byli před nebezpečím včas varováni! Pokud například dojde k uvíznutí vozidla na železničním přejezdu z důvodu nerespektování světelného zařízení mezi sklopenými závory, musí řidič konat velmi rychle. Po sklopení závor má totiž řidič jen krátký čas na to, aby situaci vyřešil a s vozidlem ze železničního přejezdu bezpečně odjel. Jednou z možných variant je nadzvednout závory, ale to pouze v případě, že s řidičem se ve vozid-

le nachází spolujezdec, který závoru pro průjezd vozidla nadzvedne. Další variantou je podjetí pod závorou. Pokud řidič osobního vozidla pod závorou najede, závoru se o auto sama nadzdvihne. Poslední variantou je závoru prolomit, a to v případě, že je vozidlo vyšší a závoru nenadzdvihne. Závoru jsou k takovým situacím přizpůsobené a rozhodně vozidlo nepoškodí do takové míry, jako kdyby do něj narazil vlak. Navíc v těchto případech jdou škody na vozidlo stranou. Nejdůležitější je ochrana života a zdraví jak posádky vozidla, tak všech cestujících a strojvedoucího ve vlakové soupravě.

Zákon o silničním provozu dále stanovuje i další pravidla, která by měli řidiči v souvislosti s železničním přejezdem dodržovat. Na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti nesmí řidiči předjíždět další vozidla, couvat a otáčet se. Také nesmí na železničním přejezdu s vozidlem zastavit a stát, a to ani ve vzdálenosti 15 metrů před ním a za ním. Zákon také v místech železničního přejezdu pamatuje na podmínky užití dálkových světel, které řidič nesmí použít v případě, že by tím mohl oslnit strojvedoucího vlaku či řidiče protijedoucího vozidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.

Zvýšená opatrnost před železničním přejezdem neplatí pouze pro řidiče, ale také pro chodce. Ti by se měli vždy přesvědčit, zda mohou železniční přejezd bezpečně přejít. Při přecházení by nikdy neměli mít v uších sluchátka a také nerozptylovat svou pozornost mobilním telefonem. Chodci by nikdy neměli přecházet kolejiště v místech, kde přecházení není povoleno! V opačném případě velmi riskují. Kvůli snaze ušetřit pár minut a zkrátit si cestu přes koleje mohou zaplatit svým životem. Je důležité, aby tato pravidla znaly i děti, a proto jim je moravskoslezští policisté pravidelně připomínají během preventivních besed.

Darina Veselá,
oddělení prevence PČR

Připomenutí pravidel pro cyklisty

Cyklisté začínají využívat stále se zlepšujícího počasí a vyráží na své první jarní vyjížd'ky. Každý cyklista by však měl pamatovat na to, že před první vyjížd'kou by si měl jízdní kolo řádně zkontrolovat. Samozřejmostí by měla být povinná výbava jízdního kola.

Povinnou výbavu jízdního kola tvoří:

- přední odrazka bílé barvy
- zadní odrazka červené barvy
- dvě na sobě nezávislé brzdy
- oranžové odrazky ve výpletu kol
- oranžové odrazky na obou stranách pedálů

Jízdní kolo doplňujeme také o:

- světlomet s bílým světlem
- zadní svítilnu červené barvy, a to zejména za snížené viditelnosti, tedy pokud vyjíždíme časně zrána, k večeru, za mlhy

nebo deště. Při snížené viditelnosti je vhodné použít také reflexní prvky.

Mladší cyklisté by neměli zapomínat na povinnost užívat za jízdy ochrannou přilbu. Tuto povinnost ukládá cyklistům do 18 let zákon. Přesto, i pokud jste starší, používejte při jízdě ochrannou přilbu, může vám zachránit život.

Závěrem pár připomenutí:

- na jízdním kole se na vozovce jezdí při pravém okraji vozovky, jen jednotlivě za sebou
- cyklista nesmí vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky silničního provozu
- jízdním kolem se rozumí i koloběžka, pro kterou tak

platí stejná pravidla jako pro jízdu na jízdním kole

- cyklista jedoucí na jízdním kole je považován za řidiče a platí pro něj stejná pravidla jako pro řidiče motorových vozidel, takže tak jako nepatří alkohol za volant, nepatří ani na jízdní kolo.

Karla Špaltová,
Krajské ředitelství policie
Moravskoslezského kraje,
oddělení prevence

Děkujeme

**Organizátorům z řad farníků
a příznivců Dětmárovické farnosti,
občanům Dětmarovic za sbírku a panu
Martinu Daňhelovi za dovoz věcí**

za sbírku pro ADRA obchody a sociální
šatníky. Zároveň jste podpořili rozvoj
dobrovolnictví v Ostravě.

KONEČNĚ RYCHLÝ INTERNET

rychlost až
330/125 Mb/s

připojení
již od **300 Kč**

slevy pro
seniory a ZTP/P

www.vejnet.cz | 555 500 800 | info@vejnet.cz
Váš poskytovatel internetového připojení na Karvinsku

Spolehlivé připojení k Internetu

- bez datového omezení
- ceny od 166,-/měs
- jsme místní firma
- kamerové systémy

WWW.DRAKKNET.CZ

kancelář 2.patro pošty Dětmarovice

Pondělí a středa 10:00-16:30

Úterý a čtvrtek 9:00-13:00

mob.: 604 745 504

info@drakknet.cz

sledovani

Službu je možno využívat v síti DRAKKNET a v zemích EU
Více na www sledovani tv cz nebo v kanceláři DRAKKNET,
kde je služba na ukázkou spuštěna

Naše paní knihovnice jde na zasloužený odpočinek

Obecní knihovna byla v naší obci vedena naší váženou spoluobčankou paní Alžbetou Jendryščíkovou a s její osobou jsme si práci v knihovně spojovali celých 29 let.

Vedení knihovny není jen o půjčování knih, ale je to soubor činností spojených s aktualizací stavu knihovny, tj. vyřazování svazků, obnova novými tituly, je zde práce zejména s dětmi a jejich vedení k sebevzdělávání čtením. To poslední uvedené je podle mě nejcennější, zvláště v době, kdy bohužel děti zajímají pře-

devším jejich mobilní telefony... Přitom jsem přesvědčen, že i znalost českého jazyka se čtením zamlada velmi souvisí a bohužel, na češtině našich dětí a jejich psaném projevu, je nedostatek čtení dobře znát.

Paní Alžbeta Jendryščíková svou práci měla ráda, zodpovědně se jí věnovala a stav její knihovny byl oceňován jako vzorový. Čas ale pádí jak splašený kůň a v měsíci květnu odejde naše paní knihovnice na zasloužený odpočinek. Dovolte mi, abych za nás za všechny velmi paní Jen-

dryščíkové poděkoval za její práci a do dalších let jí popřejeme pevné zdraví, veselou mysl a radost ze své rodiny.

Ladislav Rosman,
starosta obce

osmisměrka

AGÁVE, ASIAT, ATAŠÉ, BOTANIKA, BRČKO, BUNKRY, DÁRKYNĚ, DOTYK, DŽÍPY, FATRA, FILET, HONCI, HORKO, HOŠÍK, IGELIT, ILUZE, KALUP, KOKOS, LETORA, LISTOPAD, MAGIE, MAJÁKY, MARINÁDY, MOČÁL, MÝDLO, NAIVA, NEHTY, OCTANY, ODNOŽ, OKUJE, OKUTÍ, PEKAŘ, PODLOUBÍ, POSTY, POVÍDKY, POVSTÁNÍ, PROTOKOL, PŘÍKAZY, RAŠPLE, RITUS, RYBÍZ, SAMOLIBÝ, SELKY, SESUV, SMEČE, SONÁTY, SRNČÍ, SUPERSTAR, SVINEC, TAHANICE, TAPÍR, UČITEL, VÁBNICE, VIJAN, VÍŘENÍ, VNADA, VODOTRYSK, ZÁTAH, ZNALÝ, ŽALÁŘ, ŽIDLE, ŽITNÁ

S	S	S	N	R	Y	B	Í	Z	M	M	K	R	D	I	H	E	C	I	N	B	Á	V
P	R	O	T	O	K	O	L	Í	T	A	I	S	A	A	P	O	V	S	T	Á	N	Í
B	U	N	K	R	Y	T	K	B	L	R	J	D	T	Š	P	É	Š	A	T	A	Y	Ř
V	L	Á	Č	O	M	A	Ž	U	C	I	T	Á	T	E	P	O	V	Í	D	K	Y	E
O	N	T	L	Í	K	N	P	O	E	N	Z	A	K	A	E	L	T	A	K	E	B	N
D	N	Y	E	L	D	I	Ž	L	N	Á	U	A	P	Y	H	U	E	S	D	Z	S	Í
O	F	A	T	R	A	K	E	D	I	D	Ř	P	Ř	Í	K	A	Z	Y	I	U	A	V
T	E	L	I	F	Ě	A	L	O	V	Y	O	Á	D	O	R	Ě	N	Á	T	L	M	D
R	I	T	Č	V	E	Y	E	P	S	K	L	K	Y	T	S	O	P	I	N	I	O	Y
Y	U	L	U	Č	A	V	T	D	R	A	T	S	R	E	P	U	S	Y	C	T	L	P
S	P	S	E	Ř	Á	E	O	H	Ž	M	Ý	D	L	O	C	T	A	N	Y	E	I	Í
K	E	M	A	G	I	E	R	S	E	J	U	K	O	T	H	A	O	K	Č	R	B	Ž
S	S	T	A	V	I	J	A	N	Ě	N	Y	K	R	Á	D	H	Z	N	A	L	Ý	D

Cicero: Požitkářství... dokončení v osmisměrce.

Tajenka: ...nikdy nebude vědět kdy přestat.

4. března 2023 jsme přivítali naše nové občánky

Abigail Bartonec

Amálka Hegerová

Andrea Spálovská

Marie Hanusková

Richard Diviš

Samuel Menšík

Simon Trizuljak

Oslavili životní jubileum

Březen 2023

80 let
Oldřich Krůček

81 let
Eva Chýlková
Marie Dembinská

82 let
Jiří Gurecký
Marie Pochtiolová
Jan Sztwiertnia

83 let
Vladimír Pospíšil
Rudolf Wójcik
Vanda Sýkorová
Irma Vodová

84 let
Liduše Czopiková
Anděla Konkolská

85 let
Štefan Marchevka

86 let
Růžena Ročková

Duben 2023

80 let
Jaroslav Kavka

81 let
Andělín Kolarčík

82 let
Jarmila Sikorová

83 let
Miloslav Staníček
Alexander Kacsmár
Milan Mikula

85 let
Alena Židková

91 let
Anna Šimanská

95 let
Valerie Kijonková

96 let
Marie Jendryščíková

Diamantovou svatbu oslavili v dubnu
manželé **Zdeněk a Věra Čempelovi**

Všem oslavencům blahopřejeme!

Na společnou cestu životem vykoučili

22. 4. 2023

Michal Skupieň – Komorní Lhotka
Markéta Šeligová – Dětmorovice

4. 3. jsme přivítali tyto občánky:

Andreu Spálovskou
Samuela Menšíka
Amálku Hegerovou
Abigail Bartonec
Marii Hanuskovou
Richarda Diviše
Simona Trizuljaka

Vzpomínáme na zemřelé

Vlastu Krůlovou
Jiřího Zobala
Borise Matyase
Máriu Rzuhovskou

Kdo měl rád,
nikdy nezapomene.
Dne 22. 6. 2023
vzpomeneme 1. smutné výročí,
kdy nás navždy opustil
pan **ROBERT WILCZEK**.
S láskou vzpomíná
manželka Jitřenka
a synové Martin a Ctirad s rodinami.

Obec Dětmarovice Vás zve na

18. OBECNÍ SLAVNOST

která se bude konat
na hřišti TJ SOKOL DĚTMAROVICE

3.6.2023

od
15:00
hodin

15:00 - 15:10 SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ DNE

15:10 - 16:10 IRŠAVA

16:15 - 17:00 KLAUNSKÝ PROGRAM

17:15 - 18:15 LEONA MACHÁLKOVÁ s kapelou

19:00 - 20:00 PETR KOLÁŘ s kapelou

21:00 - 22:00 DESMOD

22:45 - 00:00 U2 REVIVAL

Pro děti budou připraveny různé atrakce
Bohaté občerstvení zajištěno

**VSTUP
ZDARMA**

 Livemusic Agency

**SRDEČNĚ ZVEME A PŘEJEME
PŘÍJEMNOU ZÁBAVU**

Dětmarovické okénko – dvouměsíční periodický zpravodaj Obce Dětmarovice, vydává Obec Dětmarovice, IČ: 00297445, Dětmarovice 27, www.detmarovice.cz, příjem inzerce tel.: 596 540 143 a 596 540 146, e-mail: det.okenko@seznam.cz. Redakční rada: Ing. Jana Tímko, Bc. Lenka Hanusková, Bc. Richard Górecki, Ladislav Rutka, Mgr. Marie Stáňová, Mgr. Pavla Samaj, Lenka Vašutová. Tisk: Tiskárna Kartis + Co, s.r.o., registrováno pod ev. č. MK ČR E 23487. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Redakční rada si v případě potřeby vyhrazuje právo na krácení příspěvku. Názory dopisovatelů nemusí odpovídat mínění redakce.

Datum vydání: 22. 5. 2023. Uzávěrka příštího čísla 17. 7. 2023.
Příspěvky po tomto termínu nebudou přijímány.